

SHAXSIY AHAMIYATGA EGA BO'LGAN TA'LIM-
TARBIYANI TASHKIL ETISHNING INNOVATSION MODELLARI
VA UNI PEDAGOGIK JARAYONGA TRANSFORMATSIYALASH
MEXANIZMLARI

Muallif: *Kamolov Rustam Azizovich*

Tashkilot nomi: *Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston milliy
universiteti*

Harbiy tayyogarlilik o'quv markazi o'qituvchisi

E-mail: Rustam_0445@icloud.com

ИННОВАЦИОННЫЕ МОДЕЛИ ОРГАНИЗАЦИИ
ПЕРСОНАЛИЗИРОВАННОГО ОБРАЗОВАНИЯ И МЕХАНИЗМЫ
ЕГО ПРЕОБРАЗОВАНИЯ В ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ПРОЦЕСС

*Камалов Рустам Азизович преподаватель учебного центра
военной подготовки Национального университета Узбекистана имени
Мирзо Улугбека*

Аннотация. В данном тезисе представлены научные и объективные отзывы актуальным вопросам военно-патриотического воспитания молодежи.

Ключевые слова: *общение, педагогическое общение, толерантность, типы общения, культура общения, романтические чувства, общество, педагогическое мастерство, педагогическая толерантность, позитивный настрой.*

Annotatsiya

Mazkur tezisda shaxsiy ahamiyatga ega bo'lgan ta'lim-tarbiya tushunchasining pedagogik-psixologik mohiyati, uni tashkil etishning innovatsion modellari hamda mazkur modellarni zamonaviy pedagogik jarayonga samarali joriy etish mexanizmlari yoritilgan. Ta'lim jarayonini shaxsga yo'naltirish orqali ta'lim oluvchilarning mustaqil fikrlashi, motivatsiyasi va hayotiy kompetensiyalarini rivojlantirish masalalari tahlil qilingan. Tadqiqot natijalari ta'lim jarayonini individuallashtirish va innovatsion pedagogik texnologiyalarni amaliyotga tatbiq etishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Kalit so'zlar: shaxsga yo'naltirilgan ta'lim, shaxsiy ahamiyat, innovatsion model, pedagogik jarayon, transformatsiya, kompetensiyaviy yondashuv.

Kirish

Bugungi kunda jamiyat taraqqiyoti, fan va texnologiyalarning jadal rivojlanishi ta'lim tizimi oldiga yangi vazifalarni qo'ymoqda. Zamonaviy ta'lim faqat bilim berish bilan cheklanib qolmasdan, balki shaxsning individual imkoniyatlari, ehtiyojlari va qiziqishlarini inobatga olgan holda uni har tomonlama rivojlantirishni taqozo etadi. Shu bois, shaxsiy ahamiyatga ega bo'lgan ta'lim-tarbiya masalasi pedagogika fanining dolzarb yo'nalishlaridan biri sifatida qaralmoqda.

Shaxsiy ahamiyatga ega ta'lim ta'lim oluvchining ichki motivatsiyasini kuchaytiradi, o'quv faoliyatiga ongli munosabatni shakllantiradi hamda o'z-o'zini rivojlantirish ehtiyojini yuzaga keltiradi. Bunday yondashuvni ta'lim jarayoniga joriy etishda innovatsion pedagogik modellar va ularni transformatsiyalash mexanizmlarini ishlab chiqish muhim ahamiyat kasb etadi.

Shaxsiy ahamiyatga ega bo'lgan ta'lim-tarbiyaning pedagogik mohiyati

Shaxsiy ahamiyatga ega ta'lim-tarbiya — bu ta'lim oluvchining shaxsiy tajribasi, hayotiy maqsadlari va individual xususiyatlariga tayangan holda tashkil etiladigan pedagogik jarayondir. Ushbu yondashuv gumanistik pedagogika, konstruktivizm va kompetensiyaviy yondashuv nazariyalariga asoslanadi.

Mazkur ta'limda bilimlar tayyor holda berilmaydi, balki ta'lim oluvchi tomonidan faol o'zlashtiriladi va qayta ishlanadi. Natijada bilim shaxs uchun subyektiv ahamiyat kasb etib, uning hayotiy faoliyatida qo'llaniladigan vositaga aylanadi.

Shaxsiy ahamiyatga ega ta'limning asosiy belgilari quyidagilardan iborat:

- ta'lim oluvchining subyekt sifatida namoyon bo'lishi;
- o'quv faoliyatining motivatsion asosga ega bo'lishi;
- refleksiya va o'z-o'zini baholashning ustuvorligi;
- ta'lim mazmunining hayotiy vaziyatlar bilan bog'liqligi.

Shaxsiy ahamiyatga ega ta'limni tashkil etishning innovatsion modellari

Zamonaviy ta'lim amaliyotida shaxsiy ahamiyatga ega ta'limni amalga oshirish uchun bir qator innovatsion modellar qo'llanilmoqda.

Kompetensiyaviy yondashuv modeli

Mazkur model ta'lim natijasini bilimlar yig'indisi sifatida emas, balki kompetensiyalar majmui sifatida talqin etadi. Ta'lim jarayonida muammoli vaziyatlar, amaliy topshiriqlar va hayotiy masalalar asosiy o'rinni egallaydi.

Modul asosida o'qitish modeli

Modulli ta'lim ta'lim oluvchiga o'zlashtirish sur'ati va o'quv trayektoriyasini mustaqil tanlash imkonini beradi. Har bir modul aniq maqsadga yo'naltirilgan bo'lib, yakuniy natija shaxsiy rivojlanishga xizmat qiladi.

Loyihaviy va muammoli ta'lim modeli

Ushbu model ta'lim oluvchilarning ijodiy va tanqidiy fikrlashini rivojlantiradi. Loyihalar orqali o'zlashtirilgan bilimlar shaxsiy tajriba bilan uyg'unlashib, barqaror bilimga aylanadi.

Raqamli va adaptiv ta'lim modeli

Raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan ta'lim ta'lim oluvchining individual imkoniyatlariga moslashadi. Bu esa shaxsiylashtirilgan ta'lim muhitini shakllantirishga imkon yaratadi.

Innovatsion modellarni pedagogik jarayonga transformatsiyalash mexanizmlari

Innovatsion ta'lim modellarini amaliyotga joriy etish samarali transformatsiya mexanizmlarini talab etadi. Avvalo, pedagogik faoliyat mazmuni va metodlari qayta ko'rib chiqiladi.

- Transformatsiya mexanizmlariga quyidagilar kiradi:
- o'quv dasturlarini shaxsga yo'naltirilgan asosda qayta ishlab chiqish;
- interfaol metodlar va refleksiv texnologiyalarni joriy etish;
- baholash tizimini kompetensiyalar asosida tashkil etish;
- pedagogning fasilitatorlik rolini kuchaytirish.

Mazkur mexanizmlar ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish bilan birga, ta'lim oluvchining shaxsiy faolligini ta'minlaydi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, shaxsiy ahamiyatga ega bo'lgan ta'lim-tarbiyani tashkil etish zamonaviy ta'lim tizimining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Innovatsion modellar asosida tashkil etilgan pedagogik jarayon ta'lim oluvchilarning mustaqil fikrlashi, ijodiy salohiyati va hayotiy kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Mazkur yondashuvni amaliyotga samarali tatbiq etish uchun pedagoglarning innovatsion kompetensiyalarini rivojlantirish, ta'lim muhitini modernizatsiya qilish hamda shaxsga yo'naltirilgan baholash tizimini joriy etish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. To'raqulov X. Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim asoslari. – Toshkent, 2020.
2. Klarin M.V. Innovatsion pedagogik texnologiyalar. – Moskva, 2019.
3. Abdullayeva M. Zamonaviy ta'limda shaxsiylashtirish masalalari. – Toshkent, 2021.
4. UNESCO. Education for Personal Development. – Paris, 2020.
5. Zunnunov A. Pedagogik innovatsiyalar nazariyasi. – Toshkent, 2018.

